

Mødet den 30. August 1906.

(For lukkede Døre).

Fraværende var: Magnus Nielsen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 183—1906). Fra Skoleudvalget forelægger følgende Indstilling:

»I Anledning af, at Byraadet under 13. Juli 1906 har tilsendt Skoleudvalget de syv **Privatskolars** Ansøgning om Understøttelse til Erklæring, skal dette udtale følgende:

Udvalget ved vel, at i den nyeste Tid ikke faa mener, at Privatskolen har sine Fortrin frem for den offentlige Skole, idet den paa Grund af sin friere Stilling hurtigere end denne kan finde de nyeste og bedste Veje for Undervisningen, og idet dens Bestyrere og Lærere er sig bevidst, at de maa lægge alle Kræfter i for at hæve sig i Konkurrencen med andre Skoler. Udvalget tror imidlertid, at den offentlige Skoles Ro og pekuniære Overlegenhed byder bedre Betingelser for god og frugtbringende Undervisning, end den private Skole formaar at give, og det vil derfor principielt være betænkeligt ved at anbefale private Barneskoler til kommunal Understøttelse.

Men selv om Udvalget end kunde gaa med til, at der ydedes Tilskud til gode Privatskoler, saa kunde det dog ikke anbefale Byraadet at støtte de syv ansøgende Skoler; dertil er deres

Forhold gennemgaaende for ringe. I nogle Tilfælde har de et for lille Antal Timer i Barne-skolens vigtigste Fag, Dansk og Regning, og i andre er deres Lokalteter saa indskrænkede, at de ikke har Klasseværelser nok til Skolens Klasser. I en Skole undervises Skolens syv Klasser i tre Rum. Og selv om der end er Forskel mellem de omhandlede Skoler, saaledes at nogle er bedre, eller rettere nogle er ringere end andre, saa er de dog i en Henseende hverandre temmelig lig, idet deres Lærerkrafter gennemgaaende kun er meget tarvelige. Ganske vist findes der ved næsten alle Skoler Lærere, som har Skolelærereksamen, og som lønnes med ca. 1 Kr. i Timen; men oftest har disse Lærere kun 1 à 2 Timer om Ugen, medens de, som udfører det store Arbejde ved Skolerne, kun har ringe eller ingen Uddannelse; den gennemsnitlige Løn for disse er ca. 25 Øre i Timen, en Betaling, for hvilken gode, eller endog brugbare Lærerkrafter næppe kan faas. Det er da heller ikke for meget sagt, at selv om der blandt Skolens Mænd hersker nogen Uenighed med Hensyn til Privatskolen i det hele, saa er dog alle Pædagoger enige om at fordømme smaa og tarveligt udstyrede Privatskoler, og om saadanne er der formentlig just her Tale.

I den Forbindelse er det værd at lægge Mærke til, at Skolekommissionen med kun 4 Stemmer mod 2 anbefalede at støtte de 4 Skoler, medens den ganske nægtede de 3 Anbefaling. I Grunden synes altsaa kun et lille Tal af Kommunens Medlemmer virkelig stemt for, at der ydes den ansøgte Understøttelse.

I Henhold til det anførte mener Skoleudvalget at maatte henstille til det ærede By-

raad, at der ikke gives de ansøgende Skoler nogen Understøttelse.

Skolekommissionen anbefalede til Understøttelse: Frk. Lindhardts Skole, Frk. Bursches Skole, Hr. Christensens Skole og Hr. Munchs Skole.

Formanden skulde ganske kort gennemgaa den foreliggende Sags Forhistorie. I Juni Maaned f. A. indkom der fra de ikke dimissionsberettigede private Skoler her i Byen Andragende om Tilskud fra Kommunen under Paaberaabelse af, at saadant Tilskud var en Betingelse for, at de kunde faa Tilskud fra Staten. Andragendet henvistes af Byraadet til Skolekommissionen, der anbefalede, at Byraadet forsøgsvis i 1 Aar medvirkede til, at der ydedes de ansøgende private Skoler Statstilskud paa Vilkaar, at de paagældende Skoler blev undergivet Kommissionens Kontrol. I sit Møde den 24. August f. A. tiltraadte Byraadet Skolekommissionens Indstilling, og paa Budgettet for indeværende Aar optoges et Beløb i det omhandlede Øjemed. Det forekom Taleren, at der ved Byraadets Fremgangsmaade var givet de private Skoler et Tilsagn om at hjælpe dem til Statsunderstøttelse, og dette kunde formentlig kun ske ved at give dem Tilskud fra Kommunen, et Tilskud, som Skolerne efter det passerede vel ogsaa havde haft Grund til at regne med.

Jakob Jensen erindrede om, at der allerede, da Spørgsmaalet om Tilskud til de private Skoler blev rejst forrige Aar, var blevet udtalt en ret skarp Kritik af de omtalte Skoler. Ved senere Undersøgelse havde denne Kritik vist sig fuldt ud berettiget. Der fandtes saaledes blandt Bestyrerne for disse Skoler en, der var ganske svækket paa Hjernen, ligesom en anden af Bestyrerne havde

været i høj Grad fortrukken, og en tredie havde maattet forlade Byen under meget uheldige Omstændigheder. Alle Skolerne var iøvrigt gennemgaaende meget simple, i hvilken Henseende han kunde henvise til Udvalgets Erklæring. At undergive dem Skolekommissionens Kontrol, vilde ikke faa nogen væsentlig Betydning, idet det faktisk var umuligt for de private Skoler med de til deres Raadighed staaende Lærerkræfter, Lokaler o. s. v. at komme paa Højde med Kommunens Skoler. Ved at støtte de ansøgende Skoler gav man dem et Stempel, der vilde være ganske misvisende. — At Afstemningen i Skolekommissionen var faldet ud som omtalt, kom sikkert af, at Kommissionen var gaaet ud fra, at Byraadet havde taget sit Standpunkt til Sagen, ellers var man temmelig sikkert enedes om at indstille helt at nægte Tilskud til de oftnævnte Skoler. Udvalget mente i hvert Tilfælde ikke at kunne forsvare at anbefale det Ansøgte.

L o t t r u p undrede sig noget over Afstemningen i Skolekommissionen efter den forrige Aar af Raadet tagne Beslutning i den omhandlede Sag. Det forekom ham, at man ikke kunde skære alle de private Skoler over een Kam; de var ikke alle saa daarlige, som Udvalget vilde mene; i hvert Tilfælde een af Skolerne, Frk. Lindbardts, var en meget god Skole, og hun var tilmed af Skoleinspektøren blevet opfordret til at indgive Andragende om Tilskud. Fordi man ikke vilde støtte de daarlige Skoler, burde man ikke ogsaa afslaa at hjælpe de bedre af dem.

M ü l l e r glædede sig over, at han ikke havde nogen Fortid, hvad den her omdebaterede Sag angik. Hvis han imidlertid havde været Medlem af Raadet forrige Aar, vilde han allerede den Gang have modsat sig, at der ydedes de private Skoler

Tilskud. Man kunde ingenlunde sammenligne de Grundtvigianske Friskoler paa Landet med de private Skoler i Byerne; disse sidste var rene Forretninger, og de maatte klare sig i Konkurrencen, som de kunde. Forholdene i de private Skoler her var utilladelige, hvad de anstillede Undersøgelser havde godtgjort. Nogle af Skolerne var vel nok bedre end andre, men ingen af dem kunde staa Maal med Kommunens. Allerede af den Grund kunde de ikke skaffe sig ordentlige Lærerkrafter, fordi Stillingen som Lærer ved dem intet førte til. Han havde set Eksempler paa, at Børn fra de private Skoler i de almindelige Skolefag ikke stod paa Højde med Børn af tilsvarende Alder i Kommuneskolerne. Han kunde derfor ikke være med til at give Kommunens Penge ud til disse Skoler, fordi man derved ligesom løftede dem op i en Sfære, hvor de ikke hørte hjemme. Det var maa-ske ubehageligt at skulle gøre Byraadets tidligere Beslutning om, men da den toges, var Skolernes Forhold jo ikke undersøgt. Han havde iøvrigt den Opfattelse, at Skolekommissionen som Helhed ikke vilde tage sig det nær, om man nægtede at understøtte de private Skoler. Endelig skulde han tilføje, at den ene af Kommissionen anbefalede Skole, Hr. Munchs, for nylig var overdraget til en ganske ung Mand, og herefter formentlig i hvert Tilfælde ikke nu kunde komme i Betragtning.

Nørgaard fandt det lidt kedeligt, efter at Andragerne engang havde faaet Meddelelse om den af Raadet forrige Aar tagne Beslutning, nu at afslaa deres Andragende om Tilskud. Man vidste jo nok, at der fandtes slette Skoler blandt de private, men dem var det naturligvis ikke Meningen at hjælpe, og de var heller ikke af Skole-

kommissionen indstillede til Understøttelse. Naar det kneb for Skolerne at skaffe sig gode Lærerkrafter, kom det vel af de daarlige økonomiske Forhold, de arbejdede under, og naar de kunde faa Tilskud fra Stat og Kommune, vilde de blive i Stand til at forbedre Undervisningen. I hvert Tilfælde burde man give dem en Chance, og han vilde derfor stille Forslag om, at man forsøgsvis for 1 Aar bevilgede de af Skolekommissionen anbefalede Skoler — med Undtagelse af Hr. Munchs Skole, der nu var overgaaet til en ny Bestyrer —, en Understøttelse af Kommunen. Subsidiært vilde han foreslaa at yde Frk. Lindhardts Skole Tilskud alene.

Mikael Johansen havde tidligere talt for at give de private Skoler Tilskud, men efter de senere Oplysninger om disse havde han ganske skiftet Mening i denne Sag. Han vilde derfor tilraade, at man afslog Andragendet om Understøttelse, idet han dog, forsaavidt der maatte blive stillet Forslag om alene at yde Tilskud til Frk. Lindhardts Skole, ikke vilde stemme mod dette.

Filtenborg var overbevist om, at Byens Befolkning ikke ønskede de private Skoler afskaffede, og han vilde derfor meget beklage, om man ved at nægte det ansøgte Tilskud vilde bidrage til at de forsvandt. Han vilde derfor anbefale, at man anvendte det paa Budgettet optagne Beløb i Overensstemmelse med Skolekommissionens Indstilling.

J. C. Petersen kunde slutte sig til den foregaaende Taler. Ved at give Tilskud til de bedre af de ansøgende Skoler og nægte de daarlige dette, vilde man dels give Folk Underretning om Kommunens Syn paa Skolerne, dels give de daarlige Skoler en Spore til at forbedre deres Undervis-

ningsforhold, saaledes at de ogsaa kunde opnaa Tilskud.

Jakob Jensen havde ingen Tro til, at de omhandlede Skoler vilde forbedres i nogen nærværdig Grad. De havde faktisk haft et helt Aar til at hjælpe paa deres Forhold, uden at der i denne Tid var sket nogen Forandring til det bedre.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

2. (J. Nr. 76—1906). I Anledning af et fra Maskinpasserne ved **Elektricitetsværket** indkommet Andragende om Ansættelse med Pensionsret og Regulering af deres Lønforhold, saaledes at Lønnen bliver 1500 Kr. stigende til 1800 Kr., var fra Udvalget for Belysningsvæsnet indhentet saalydende Erklæring:

»Udvalget erkender, at Assistent Kalsbøls Løn er for lille og bør forhøjes. — Han er ansat med en Begyndelsesløn af 1500 stigende til 1800 Kr. og skal være til Tjeneste paa Aarets Søn- og Helligdage uden noget yderligere Vederlag. Maskinpasserne derimod have Helligdags-tillæg, og disse komme derved op paa en Lønning, som er over Assistentens.

Dertil kommer, at Assistent Kalsbøl er overanstrengt med Arbejde og maa have Assistance.

Udvalget henstiller til Byraadet, at der til næste Aar ansættes en ny Assistent, sideordnet med Kalsbøl, til en Begyndelsesløn af 1800 Kr., stigende til 2400 Kr. med 200 Kr. hvert 3. Aar, og at disse to Assisterter benævnes Assisterter af 1ste Klasse, samt at Kalsbøl allerede straks aflønnes efter den nye Skala med Ancienitet fra den Dag, han blev ansat.

Det foreslaas, at disse Assisterter fremdeles paalægges at udføre Tjeneste paa Søn- og Hellig-

dage uden yderligere Betaling, men søger Vederlag herfor gennem den højere Gage.

Dernæst indstiller Udvalget, at Borgen og S. Nielsen samt Michaelsen og V. Nielsen ansættes som Assistenten af 2den Klasse med Begyndelsesløn 1500 Kr., stigende til 1800 Kr. med 100 Kr. hvert 3. Aar samt 80 Øre Tillæg pr. Helligdagstime og Pensionsret efter Kommunens almindelige Regler.

De to første have for Tiden 125 Kr. pr. Maaned eller 1500 Kr. pr. Aar samt 80 Øre Tillæg for Overarbejde pr. Helligdagstime, medens de to sidste have henholdsvis 26 og 25 Kr. pr. Uge med 70 Øre Tillæg for Overarbejde pr. Helligdagstime.

Angaaende Maskinmesterens Stilling, forbeholder Udvalget sig at komme tilbage til denne Sag ved Budgetbehandlingen.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

3. (J. Nr. 133—1906). Efter Meddelelse fra Politimesteren om, at den i Mødet d. 21. Juni d. A. til Tiltrædelse den 1. Oktober s. A. som **Politibetjent** beskikkede Grænsegendarm Ludvig Wilhelm Hindsgavl paa Grund af indtrufne Omstændigheder ikke kan tiltræde Pladsen, vedtoges det overensstemmende med Politimesterens Indstilling at besætte Pladsen med Korporal ved Sundhedstropperne Ivar Sophus Jensen af København.
4. (J. Nr. 14⁴—1906). Det fra Arvingerne i Dødsboet efter fhv. Renovationsentreprenør J. P. Nielsen indkomne Andragende om Tilladelse til at overdrage den Nielsen for 10 Aar af Kommunen lejede **Jordlod** Matr. Nr. 59 af Fattigvæsnetts Lodder til Vognmand Mads Nielsen for den resterende Del af Lejetiden, 4 Aar, kunde ikke bevilges, da Markudvalget oplyste, at der var Brug for Jord-

lodden til Udleje til Smaahaver. Lejemaalet ophører, i Anledning af Lejerens Død, til Oktober.

5. (J. Nr. 8^s—1906). Fra Bogholder C. Friis-Hansen forelaa Andragende om Nedsættelse af den ham for indeværende Aar paalignede **Kommuneskat**, 178 Kr. 80 Øre, da han kun havde haft en Indtægt af 925 Kr. i det sidste Skatteaar.

Da Andrageren, der var ansat til at svare Skat af 2000 Kr., efter Oplysning fra Skattekontoret ikke havde klaget i rette Tid, kunde der intet Hensyn tages til hans nu fremsendte Klage.

6. (J. Nr. 247—1906). Efter derom indkommet Andragende tilstodes der Enke efter Maskinarbejder Carl Sprogøe, Henriette Sprogøe, en Friplads i **Borgerskolen** for hendes Datter, Carla Sprogøe.

7. (J. Nr. 248—1906). Det fra Lærerinde ved søndre Pigeskole Margrethe Schoubye fremsendte Andragende om **Afsked** fra 1. Oktober d. A. i Henhold til Loven om Foranstaltninger til Tuberkulosisens Bekæmpelse anbefaledes.

8. (J. Nr. 17¹⁰—1906). Efter Indstilling fra Fattigudvalget vedtoges det at bevilge det fra Maskinarbejder Rasmus Theodor G. Rasmussen modtagne Andragende om Eftergivelse af **Fattighjælp**.
-